

פרי קודש היולאים

לעילוי נשמת
הרה"ח מרדכי אהרן ב"ר
יהודה ארי' פרקש ז"ל חתן
מרת ביילא בת רבקה בת
רבינו הגה"ק זצ"ל
נלב"ע י"ד ניסן תשל"ו
ובנו הרה"ח ר' שלמה דב
ב"ר מרדכי אהרן פרקש ז"ל
נלב"ע י"ד ניסן
תנצב"ה

פר' צו - שבת הגדול תשפ"ג

בס"ד, שנה ב', גליון מס' 56

מתורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק היילל זצ"ל
אברק"ק סאסרעגען זי"ע

פר' צו

קורבנותיהם של ישראל מתקבלים לרצון כי הם אחוים במדת הענוה

זאת תורת העלה הוא העלה

(ויקרא ו, ב)

קיים אדם מקריב עולה שכר עולה בידו, מנחה שכר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם שנאמר זבחי אלהים רוח נשברה.

וזהו שאמר הקב"ה לבלעם, שמשנה ובני ישראל מביאים קורבנותיהם מתוך לב נשבר בענוה, וגדלותם דווקא מתוך ענותותם, "ומשה עלה אל האלקים", שעלה ונתעלה מפני היותו הענו מכל אדם (במדבר יב, ג) ואמרו חז"ל (גדרים נה, א) על הפסוק (במדבר כא, יח) "וממדבר מתנה וגו'", "כיון שעושה אדם את עצמו כמדבר שהוא מופקר לכל תורה ניתנה לו במתנה, שנאמר וממדבר מתנה". וגם בני ישראל עליהם נאמר "מי זאת עולה מן המדבר", שעולים ומתעלים בזכות שעושים עצמם כמדבר. ולעומתם בלעם הרשע נתגאה ואמר על עצמו (במדבר כד, טז), "שומע אמרי א-ל ויודע דעת עליון מחזה שדי יחזה וגו'", ותועבת ד' כל גבה לב. (ח"א שו)

איתא במדרש (עיין תנחומא פר' צו א' באריכות) שבלעם הרשע ערך שבעה מזבחות (במדבר כג, ד), וכוונתו בזה היתה כנגד שבעה המזבחות שבנו האבות הקדושים מאדם הראשון עד עכשיו. אמר לו הקב"ה, שאינו מקבל הקרבנות אלא מבני ישראל, שנאמר "צו את אהרן ואת בניו לאמר" ולא ממנו. והטעם, כי "זאת תורת העולה" אלו משה וישראל עליהם אמר הכתוב (שיר השירים ה, ה) "מי זאת עולה מן המדבר", ונאמר (שמות יט, ג) "ומשה עלה אל האלקים", עכת"ד.

נראה לפרש הרמז, דהנה עיקר מה שהקרבן מכפר הוא על ידי שמתעורר המקריב לתשובה שלימה בלב נשבר בחרטה על העבר בנמיכות רוח וענוה. ובלא"ה הוי "זבח רשעים תועבה" (משלי כא, כז) ועל דרך הכתוב "תועבת ד' כל גבה לב" (משלי טז, ה). ומאידך כתיב "זבחי אלקים רוח נשברה" (תהלים נא, ט), ואמרו חז"ל (סוטה ה, ב) "בא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה שבשעה שבית המקדש

אם נמנע מליתן מעשרותיו מתרושש וכנשע בתשובה תחזור לו הברכה

הִקְבַּע אָדָם אֱלֹקִים פִּי אִתָּם קִבְּעִים אִתִּי וְאִמְרָתָם בְּמָה קִבְּעוּךָ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה. הִבְיָאוּ אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂר אֶל בֵּית הָאוֹצָר וְיֵהִי טָרֶף בְּבֵיתִי וּבְחֲנוּנֵי נָא בְּזֹאת אָמַר ד' צְבָאוֹת אִם לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקְתִּי לָכֶם בְּרִיחַ עַד פְּלִי דִי

(הפטרת שבת הגדול, מלאכי ג, ח-ז)

עליו להשיב את הגזילה, הרי שצריך ליתן את כל מה שעשתה שדהו, כי אם צימחה ק' כורין ועכב מעשר של י' כור, שוב מצמיחה לו שדהו רק י' כור, ואת זה הוא חייב ליתן עבור המעשר. ונשאר בלא כלום. וזהו שאמר "הביאו את כל" המעשר, היינו כל מה שצימחה לו שדהו והוא שיעור המעשר שגזל ועכב בידו.

והכתוב מברכו שאחר ששב שתשובה והשיב את הגזילה יפתח לו את ארבות השמים ויריק לו ברכה "עד בלי די", שתחזור שדהו לעשות לו ק' כור כבתחילה. (ח"ב עמ' כ"א)

צריך להבין אומרו "הביאו את כל המעשר", הרי מעשר הוא אחת מעשרה ואם חסר משהו שוב אינו מעשר, ולמה אמר "כל".

ונראה לפרש, דכפי שפירש רש"י קאי על מי שכביכול גזול את הקב"ה במה שאינו נותן מעשר, ואמרו חז"ל (הו"ד ברש"י למדבר ה' י' בשם ספרי ומדרש אגדה) "איש את קדשיו לו יהיו", מי שמעכב מעשרותיו ואינו נותן, "לו יהיו" המעשרות, סוף שאין שדהו עושה אלא אחד מעשרה שהיתה למודה לעשות.

ולפי זה בכוא אותו שעכב מעשרותיו לחזור תשובה, ותחילה

ברכת מזל טוב

לצאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל

הרה"ח ר' ישראל מרדכי ביקסנשפנר הי"ו (מהמוציאים לאור של הספה"ק "קודש היולאים") ולחתיניו החשובים,

הרה"ח ר' יחיאל מיכל דויטש שליט"א, לרגל אירוסי הנכדה-הבת בשעטומ"צ

הרה"ח ר' יעקב רייזנר שליט"א, לרגל אירוסי הנכדה-הבת בשעטומ"צ

יהי רצון שיהיו קשר של קיימא למזל טוב, ויזכו לרוות מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה לתפארת אבות, ויתקיים בהם "בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

"...ואולי אם המצא תמצא איזה דברי אגדה אשר ראוי לאמרם בשבילי, אולי אבנה גם אני בעבורכם..." (שם בהקדמה)

"וזאת באתי לרשום איזה ליקוטים למען ירוץ הקורא, ולאמר בשבילי איזה דבר בכל שבוע..." (קודש היולאים ח"א עמ' ז)

דברי התענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבנו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים"
חותנו של רבינו הגה"ק הילל הזקן זצ"ל אב"ד אייבשיין

חשיבות התמיכה בלומדי התורה

'וידבר ה' אל משה לאמר צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה היא העולה וגו'.

(ויקרא ו, ב)

עגלה משולשת - כלומר, הקרבנות יכפרו עליהן]. אמר לפניו, רבש"ע, תינח בזמן שביית המקדש קיים, בזמן שאין ביהמ"ק קיים מה תהא עליהם. אמר לו, כבר תיקנתי להם סדר קרבנות, כל זמן שקוראין בהן, מעלה אני עליהן כאילו מקריבין לפני קרבן, ומוחל אני על כל עוונותיהם.

וזהו ביאור המדרש, "כיון ששמעו ישראל פרשת קרבנות, נתייראו", כי שאלו כמו אברהם אבינו, "בזמן שאין ביהמ"ק קיים מה תהא עליהם". ומשה השיב להם "אל תתייראו, התעסקו בתורה", כתשובתו של הקב"ה, שכשילמדו את סדר הקרבנות, "מעלה אני עליהן כאילו מקריבין לפני קרבן, ומוחל אני על כל עוונותיהם", וקל להבין.

אך כל זה ניהא לבני תורה, אך לאותם שאינם יכולים ללמוד הקושיא במקומה עומדת, מה יעשו לאחר החורבן. אלא שכבר אמרו חז"ל, 'עין חיים למחזיקים בה', ללומדיה לא נאמר, אלא 'למחזיקים בה', מלמד שהמחזיק ללומדים כאילו הוא בעצמו למד (עפ"י ויק"ר כה, א).

ולפי כל זה יבואר הפסוק 'צו את אהרן, מיד ולדורות (רש"י). ומשום כך נתייראו ישראל, מה מה תהא עליהם בדורות שאחר החורבן. לכן, 'לאמר', שאהרן יאמר להם, 'זאת תורת העולה היא העולה', שהתורה היא במקום הקרבנות. אך קשה, מה יהיה עם אלו שאינם יכולים ללמוד. וצריך לומר, שיחזיקו ביד הלומדים. אמנם החזקת התורה יש בה חסרון כים, וצריכה זירוז. על כן, אמר רבי שמעון, ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כים (רש"י). וגם את זה יאמר אהרן וזרז את ישראל להחזיק ביד לומדי התורה, וקל להבין.

והיוצא מכל דברינו אלה, מאן בעי חיים נצחיים יחזיק לומדי תורה, והזהרו בבני עניים כי מהם תצא תורה.

(מרפא לנפש דף טו ע"א)

שמעתי מפי הקדוש מו"ח הרב הגאון החסיד [רבי בנימין וואלף רייכליש] זצלה"ה, פרפרת נאה בתוכחתו להעם להחזיק לומדי תורה.

איתא בגמרא (מנחות קי.), 'הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות'. מאי 'בלילות', א"ר יוחנן, אלו תלמידי חכמים העוסקים בתורה בלילה, מעלה עליהן הכתוב כאילו עוסקים בעבודה וכו'. אמר ריש לקיש, מאי דכתיב 'זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם', כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם. אמר רבא, כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם. פירוש, משום שהתורה מנגא ומצלא מהחטא.

ושלושת דעות האמוראים הללו רמוזים בפסוק. 'זאת תורת העולה', רומז למה שאמר ריש לקיש, "כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה". 'היא העולה', כדברי רבא, שאם עוסק בתורה הרי היא עצמה כעולה, "אינו צריך לא עולה ולא חטאת". 'על המזבח כל הלילה', רומז לדעת רבי יוחנן שאמר, "תלמידי חכמים העוסקים בתורה בלילה, מעלה עליהן הכתוב כאילו עוסקים בעבודה".

ובמדרש בפרשה זו (ויק"ר ט, ה) מצינו, כיון ששמעו ישראל פרשת קרבנות, נתייראו. אמר להן משה, אל תתייראו, התעסקו בתורה ואין אתם יראים מכל אלה, ה"ד 'זאת התורה לעולה ולמנחה', ע"כ. וצריך להבין, מדוע נתייראו, ובמה הניח משה רבינו את דעתם.

ויובן עפ"י דאיתא בגמרא (מגילה לא:), 'ויאמר ה' אלקים במה אדע כי אירשנה', אמר אברהם לפני הקב"ה, רבש"ע, שמא חס ושלוש ישראל חוטאים לפניך, ואתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה. אמר לו, לאו. אמר לפניו, רבש"ע, 'במה אדע'. אמר לו, 'קחה לי עגלה משולשת' וגו' [פירש רש"י, במה אדע - מה תאמר לי ללמדן דבר שיתכפרו בו עוונותיהן. קחה לי

הגדה של פסח "פרי קודש הילולים"

נקודות הפצה (נא לתאם מראש בטלפון):

ירושלים,	סנהדריה - הרב אברהם אליעזר הום הי"ו, רח' אחינועם 7, טל' 02.532.2151
	רחבי העיר - הרב ישראל פולק הי"ו, רח' דברי חיים 19, טל' 02.538.6185
	קרית משה וגבעת שאול - ר' יוסף כרמלי הי"ו, רח' ימין אבות 14, טל' 052.868.7156
בני ברק	ר' ברוך רוזנברג הי"ו, (בימי שני ורביעי בערב בין 10-8 בערב) ברח' חזו"א 32 טל' 052.760.9128
בית שמש	ר' הילל שבת פוקס הי"ו, רח' ריב"ל 3, טל' 02.540.0025, 054.846.4526
חיפה	משפ' פרקש הי"ו, רח' מקור ברוך 12 רמת ויז'ניץ, טל' 052.762.0858
אלעד	ר' יוסף הום הי"ו, רח' רבי יונתן בן עוזיאל 28 טל' 03.907.5160
אשדוד	ר' ישראל ברוך הום הי"ו, רח' הלל 13 רובע ז' החדשה, טל' 052.766.9087
מודיעין עילית	ר' חיים מאיר הום הי"ו, רח' הרשב"י 34, טל' 053.314.0054

כל המעוניין להוסיף נקודת הפצה או להיות רכז משפחתי,

יפנה לאחראי רכזים הר"ר ברוך רוזנברג הי"ו בטל. 052.760.9128

או למשרד בכתובת office@Kodesh-Hilulim.com

לקבלת הגליון בעז"ה מידי שבוע, וכן לקבלת גליונות קודמים, להנצחה והודעה על שמחה

נא לשלוח לכתובת: info@Kodesh-Hilulim.com

כמו"כ כל מי שיכול להעשיר ברעיונות ומאמרים וכדו' למטרות הגליון נא לשלוח לכתובת הנ"ל.